

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ข้อความเบื้องต้น

๑. ลักษณะและความสำคัญของคำพิพากษา
๒. การนำคำพิพากษาไปใช้ประโยชน์
๓. แนวทางการศึกษา

ภาค ๑ ภาษาและภาษาไทย

ภาค ๒ ภาษาเขียน

บทที่ ๑ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน

๑. ตัวพยัญชนะ
๒. ตัวสระ
๓. เครื่องหมายวรรณยุกต์
๔. ตัวเลข
๕. เครื่องหมายประกอบการเขียน
๖. เครื่องหมายวรคตอน
๗. การใช้วันวรค

บทที่ ๒ การเขียนภาษา

หมวด ๑ การเขียนคำและความหมายของคำ

- ส่วนที่ ๑ การเขียนสะกดคำ
- ส่วนที่ ๒ การเขียนตัวเลข
- ส่วนที่ ๓ ความหมายของคำ

หมวด ๒ การเขียนคำลักษณะพิเศษ

- ส่วนที่ ๑ การเขียนชื่อบุคคล
 ๑. การเขียนชื่อบุคคลธรรมดា
 ๒. การเขียนชื่อนิติบุคคล
 ๓. การเขียนชื่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๗๐

หน้า

ส่วนที่ ๒ การเขียนชื่อกฎหมาย ๗๐

ส่วนที่ ๓ การเขียนวันที่ ๗๗

ส่วนที่ ๔ การเขียนคำทับศัพท์ ๗๘

ส่วนที่ ๕ การเขียนอักษรย่อและคำย่อ ๗๙

หมวด ๓ ชนิดของคำที่ใช้เขียน ๘๕

ส่วนที่ ๑ คำนาม ๘๖

๑. คำสามัญนาม ๘๗

๒. คำวิสามัญนาม ๘๗

๓. คำลักษณะนาม ๘๗

๔. คำสมุหนาม ๘๘

๕. คำอาการนาม ๘๘

ส่วนที่ ๒ คำสรรพนาม ๘๙

๑. คำบุรุษสรรพนาม ๙๐

๒. คำสรรพนามถ้า ๙๐

๓. คำสรรพนามชี้เฉพาะ ๙๐

๔. คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ ๙๑

๕. คำสรรพนามแยกฝ่าย ๙๑

ส่วนที่ ๓ คำกริยา ๙๑

๑. คำกริยาที่มี Hindenburg ๙๒

๒. คำกริยาที่ไม่มี Hindenburg ๙๒

ส่วนที่ ๔ คำช่วยกริยา ๙๔

ส่วนที่ ๕ คำวิเศษณ์ ๙๔

๑. คำวิเศษณ์สามัญ ๙๕

๒. คำวิเศษณ์ขยายเฉพาะ ๙๕

๓. คำวิเศษณ์แสดงความ ๙๕

๔. คำวิเศษณ์บอกเวลา ๙๕

ส่วนที่ ๖ คำที่เกี่ยวกับจำนวน ๙๕

๑. คำบอกจำนวน ๙๕

๒. คำบอกลำดับ ๙๖

๓. คำหน้างาน ๙๖

๔. คำหลังจำนวน ๙๖

	หน้า
ส่วนที่ ๗ คำบอกกำหนด	๙๖
๑. คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ	๙๖
๒. คำบอกกำหนดไม่ชี้เฉพาะ	๙๖
ส่วนที่ ๘ คำบุพนก	๙๗
ส่วนที่ ๙ คำเชื่อม	๙๘
๑. คำเชื่อมสมภาค	๙๙
๒. คำเชื่อมอนุประโยค	๑๐๐
๓. คำเชื่อมเสริม	๑๐๐
๔. คำเชื่อมสัมพันธ์สาร	๑๐๐
ส่วนที่ ๑๐ คำปฏิเสธ	๑๐๐
๑. คำปฏิเสธกริยา	๑๐๐
๒. คำปฏิเสธข้อความ	๑๐๐
หมวด ๔ การเขียนวลี	๑๐๑
ส่วนที่ ๑ นามวลี	๑๐๒
๑. ส่วนประกอบของนามวลี	๑๐๒
๒. หน้าที่ของนามวลี	๑๐๔
ส่วนที่ ๒ ปริมาณวลี	๑๐๕
๑. ปริมาณวลีที่มีคำบอกจำนวน	๑๐๕
๒. ปริมาณวลีที่มีคำบอกลำดับ	๑๐๕
๓. ปริมาณวลีที่มีคำบอกจำนวนและคำบอกลำดับ	๑๐๖
ส่วนที่ ๓ กริยา渭ี	๑๐๖
๑. ส่วนประกอบของกริยา渭ี	๑๐๖
๒. หน้าที่ของกริยา渭ี	๑๐๗
ส่วนที่ ๔ บุพนก渭ี	๑๐๘
ส่วนที่ ๕ วิเศษณ์渭ี	๑๐๘
ส่วนที่ ๖ 渭ีซ้อน渭ี	๑๐๘
หมวด ๕ การเขียนประโยค	๑๐๙
ส่วนที่ ๑ การเขียนประโยคตามโครงสร้าง	๑๑๐
๑. ประโยคความเดียว	๑๑๐

หน้า

๒. ประโยชน์ความช้อน ๑๑๑

๓. ประโยชน์ความรวม ๑๑๓

ส่วนที่ ๒ การเขียนประโยชน์ตามมาตรา ๑๑๓

๑. ประโยชน์บอกเล่า ๑๑๔

๒. ประโยชน์คำถ้า ๑๑๔

๓. ประโยชน์คำสั่ง ๑๑๕

๔. ประโยชน์ปฏิเสธ ๑๑๕

ส่วนที่ ๓ การเขียนประโยชน์ตามเจตนา ๑๑๕

๑. ประโยชน์บอกให้ทราบ ๑๑๖

๒. ประโยชน์เสนอแนะ ๑๑๖

๓. ประโยชน์สั่ง ๑๑๖

๔. ประโยชน์ห้าม ๑๑๖

๕. ประโยชน์คู่ ๑๑๗

๖. ประโยชน์คาดคะเน ๑๑๗

๗. ประโยชน์ถาม ๑๑๗

หมวด ๖ การเขียนสัมพันธ์สาร ๑๑๗

ส่วนที่ ๑ การอ้างถึง ๑๑๗

๑. การขานามวลีเดิม ๑๒๐

๒. การใช้คำบรรยายสรรพนาม ๑๒๐

๓. การใช้คำสรรพนามชี้เฉพาะ ๑๒๑

๔. การใช้คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ ๑๒๑

๕. การใช้คำที่เกี่ยวกับจำนวน ๑๒๑

๖. การใช้ตัวบ่งบอก ๑๒๒

๗. การใช้คำแทนที่ ๑๒๒

๘. การใช้คำเปรียบความมากน้อย ๑๒๓

ส่วนที่ ๒ การลักษ์ ๑๒๓

	หน้า
ส่วนที่ ๓ การใช้คำเชื่อมสัมพันธ์สาร	๑๒๔
๑. เชื่อมคำอธิบาย	๑๒๕
๒. เชื่อมตัวอย่าง	๑๒๕
๓. เชื่อมความเห็นเฉพาะ	๑๒๕
๔. เชื่อมความสรุป	๑๒๕
๕. เชื่อมความขัดแย้งกัน	๑๒๖
๖. เชื่อมความคล้อยตาม	๑๒๖
๗. เชื่อมความเพิ่ม	๑๒๖
๘. เชื่อมความลำดับเวลา	๑๒๖
๙. เชื่อมความเป็นเหตุเป็นผล	๑๒๗
๑๐. เชื่อมความเสริม	๑๒๗
๑๑. เชื่อมเรื่องใหม่	๑๒๗
๑๒. เชื่อมความซึ้ง	๑๒๘
๑๓. เชื่อมความที่เป็นเมื่อไหร่	๑๒๘
ส่วนที่ ๔ การใช้คำศัพท์	๑๒๙
ส่วนที่ ๕ การใช้หลายวิธีร่วมกัน	๑๒๙
หมวด ๗ การเขียนเครื่องหมายประกอบการเขียน	๑๓๐
หมวด ๘ การเขียนเครื่องหมายวรรณคตตอน	๑๓๑
หมวด ๙ การเขียนเว้นวรรค	๑๓๕
ภาค ๓ ภาษาภูมายາ	๑๓๙
บทที่ ๑ คำที่เป็นภาษาภูมายາ	๑๔๐
๑. ภาษาภูมายາที่อยู่ในตัวบท	๑๔๐
๒. ภาษาภูมายາที่อยู่ในสุภาษิตภูมายາ	๑๔๒
๓. ภาษาภูมายາที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาล	๑๔๒
๔. ภาษาภูมายາที่อยู่ในตัวรากภูมายາ	๑๔๒
๕. ภาษาภูมายາที่อยู่ในเอกสารทางกฎหมายของศาล	๑๔๒
๖. ภาษาภูมายາที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมที่มีใช้ศาล	๑๔๒
บทที่ ๒ การเขียนภาษาภูมายາ	๑๔๓

	หน้า
ภาค ๔ การเขียนคำพิพากษา	๑๖๓
๑. ลักษณะของงานเขียนคำพิพากษา	๑๖๓
๒. ความสำคัญของงานเขียนคำพิพากษา	๑๖๗
๓. กลุ่มเป้าหมายของงานเขียนคำพิพากษา	๑๗๑
๔. แนวปฏิบัติของผู้พิพากษาในการเขียนคำพิพากษา	๑๗๙
๕. การนำหลักภาษาไทยมาใช้ในงานเขียนคำพิพากษา	๑๘๔
๖. ขั้นตอนดำเนินการในการเขียนคำพิพากษา	๑๘๔
๗. รูปแบบของคำพิพากษา	๑๘๑๐
บทที่ ๑ การเขียนรายการส่วนต้นของคำพิพากษา	๒๑๒
๑. หมายเลขอคดี	๒๑๓
๒. ชื่อศาลที่พิพากษาคดี	๒๑๓
๓. ความ	๒๑๓
๔. วันเดือนปี	๒๑๔
๕. ชื่อคู่ความ	๒๑๔
๖. ชื่อเรื่อง	๒๑๔
บทที่ ๒ การเขียนรายการแห่งคดี	๒๒๒
ส่วนที่ ๑ รายการแห่งคดีกรณีคดีอาญา	๒๒๓
๑. คำฟ้อง	๒๒๓
๒. จำให้การ	๒๒๓
๓. ทางนำเสนอ	๒๒๓
ส่วนที่ ๒ รายการแห่งคดีกรณีคดีแพ่ง	๒๒๔
๑. คำฟ้อง	๒๒๔
๒. จำให้การ	๒๒๔
๓. การชี้สองสถาน	๒๒๔
๔. ทางนำเสนอ	๒๒๔
บทที่ ๓ การเขียนเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย	๒๒๖
หมวด ๑ ความสำคัญของเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย	๒๒๗
หมวด ๒ ประเด็นแห่งคดี	๒๓๐
หมวด ๓ กฎหมายกับการเขียนเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย	๒๔๒

	หน้า
หมวด ๔ หลักวินิจฉัยกฎหมาย	๒๕๘
หมวด ๕ การตั้งปัญหาที่จะต้องวินิจฉัย	๒๖๕
ส่วนที่ ๑ ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยในคดีอาญา	๒๗๐
ส่วนที่ ๒ ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยในคดีแพ่ง	๒๗๒
หมวด ๖ การอ้างเหตุผลในการเขียนเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย	๒๗๕
ส่วนที่ ๑ การอ้างเหตุผลกรณีที่วินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง	๒๗๗
ส่วนที่ ๒ การอ้างเหตุผลกรณีที่วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย	๒๗๙
๑. ตัวบทกฎหมาย	๓๐๐
๒. สุภาษิตกฎหมาย	๓๐๗
๓. คำพิพากษาศาลฎีกា	๓๑๕
๔. ความเห็นทางตำราของนักกฎหมาย	๓๑๓
๕. พจนานุกรม	๓๑๔
๖. ความยุติธรรม	๓๑๖
ส่วนที่ ๓ การอ้างเหตุผลกรณีที่ปรับกฎหมายเข้ากับข้อเท็จจริง	๓๑๘
ส่วนที่ ๔ การอ้างเหตุผลกรณีดุลพินิจ	๓๔๕
หมวด ๗ คุณลักษณะของการเขียนเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย	๓๔๗
ส่วนที่ ๑ ความครบถ้วน	๓๔๙
ส่วนที่ ๒ ความถูกต้อง	๓๕๐
ส่วนที่ ๓ ความเป็นกลาง	๓๕๒
ส่วนที่ ๔ ความเรียบง่าย	๓๕๓
๑. ใช้คำที่คุ้นเคย	๓๕๕
๒. ใช้คำที่เป็นรูปธรรม	๓๕๕
๓. ใช้ประโยคประธานนำ	๓๕๖
๔. ใช้ประโยคความเดียว	๓๕๖
๕. “ไม่ใช้คำปฏิเสธซ้อน	๓๕๗
๖. ใช้ข้อความที่ตรงไปตรงมา	๓๕๘
ส่วนที่ ๕ ความชัดเจน	๓๕๙
๑. การใช้คำทั่วไป	๓๖๐
๒. การใช้คำที่มีหมายความหมาย	๓๖๑

หน้า

๓. การละคำหรือข้อความ	๓๖๑
๔. การใช้คำแทน	๓๖๒
๕. การเปลี่ยนคำ	๓๖๓
๖. การใช้คำนามธรรม	๓๖๓
๗. การใช้คำที่มีความหมายซัดกัน	๓๖๔
๘. การใช้คำกว้าง	๓๖๔
๙. การใช้คำจำกัด	๓๖๔
๑๐. การใช้คำอ้อมค้อม	๓๖๕
๑๑. การใช้กรรมวารจากประโภค	๓๖๕
๑๒. การใช้คำฟุ่มเฟือย	๓๖๖
ส่วนที่ ๖ ความสอดคล้อง	๓๖๗
ส่วนที่ ๗ ความกะทัดรัด	๓๖๘
๑. การใช้คำหรือข้อความที่กะทัดรัด	๓๖๙
๒. การใช้คำแทน	๓๗๑
๓. การใช้คำรวม	๓๗๑
๔. การตัดคำหรือข้อความที่ไม่จำเป็น	๓๗๑
๕. การละคำหรือข้อความ	๓๗๓
๖. การใช้คำเชื่อม	๓๗๔
๗. การใช้รูปประโยคสั้น	๓๗๔
๘. การเปลี่ยนเป็นวลี	๓๗๔
๙. การตัดข้อความที่ฟุ่มเฟือย	๓๗๕
๑๐. การใช้คำเปรียบเทียบ	๓๗๗
ส่วนที่ ๘ ความสุภาพ	๓๗๘
ส่วนที่ ๙ ความสละสละ	๓๘๐
ส่วนที่ ๑๐ ความมีระเบียบ	๓๘๑
บทที่ ๔ การเขียนคำชี้ขาดตัดสินคดี	๓๘๓
หมวด ๑ การเขียนคำชี้ขาดตัดสินคดีอาญา	๓๘๐
ส่วนที่ ๑ กรณีพิพากษาลงโทษจำเลย	๓๘๑

	หน้า
๑. บทมาตราที่ยกขึ้นปรับ	๓๗๑
๒. คำชี้ขาดให้ลงโทษ	๓๗๔
๓. การกำหนดโทษ	๓๗๕
๔. การรอการลงโทษ	๓๗๗
๕. การบวกรหัส	๓๗๘
๖. การนับโทษต่อ	๓๗๙
๗. เงื่อนไขการบังคับโทษ	๓๘๐
๘. โทษอุปกรณ์	๓๘๐
๙. คำวินิจฉัยในเรื่องของกลาง	๔๐๐
๑๐. คำวินิจฉัยในเรื่องทางแพ่ง	๔๐๑
ส่วนที่ ๒ กรณีพิพากษายกฟ้อง	๔๐๒
๑. คำชี้ขาดให้ยกฟ้อง	๔๐๓
๒. คำวินิจฉัยในเรื่องของกลาง	๔๐๓
๓. คำวินิจฉัยในเรื่องแพ่ง	๔๐๓
ส่วนที่ ๓ กรณีพิพากษาลงโทษจำเลยบางส่วน	๔๐๔
หมวด ๒ การเขียนคำชี้ขาดตัดสินคดีแพ่ง	๔๐๕
ส่วนที่ ๑ กรณีพิพากษาให้เต็มตามฟ้อง	๔๐๕
๑. คำพิพากษาให้เต็มตามฟ้อง	๔๐๖
๒. ค่าฤชาธรรมเนียม	๔๑๓
ส่วนที่ ๒ กรณีพิพากษายกฟ้อง	๔๑๔
ส่วนที่ ๓ กรณีพิพากษาให้ตามฟ้องบางส่วน	๔๑๔
บทที่ ๕ การตรวจร่างคำพิพากษา	๔๑๖
ส่วนที่ ๑ การตรวจทานด้านภาษา	๔๑๘
ส่วนที่ ๒ การตรวจสอบด้านเนื้อหา	๔๑๙
บทที่ ๖ การอ่านคำพิพากษา	๔๒๑
๑. กรณีที่มีการอ่านคำพิพากษา	๔๒๒
๒. กรณีที่ถือว่าอ่านคำพิพากษา	๔๓๐
บทที่ ๗ การพิมพ์คำพิพากษาและตรวจพิสูจน์อักษร	๔๓๒
บรรณานุกรม	๔๓๕